ODPIS

[redacted]

POSTANOWIENIE

Dnia 31 grudnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSA** [redacted]

Sędziowie: **SA** [redacted]

SO (del.) [redacted]

po rozpoznaniu w dniu 31 grudnia 2019 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy [redacted]

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie

o wysokość emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej

na skutek zażalenia [redacted]

na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydziału Ubezpieczeń Społecznych Sekcji ds. odwołań od decyzji zmniejszających wysokość emerytur i rent byłym funkcjonariuszom pełniącym służbę na rzecz totalitarnego państwa

z dnia 27 czerwca 2019 r. sygn. akt XIII 1U 4567/18

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

[redacted] [redacted] [redacted]

SĄD APELACYJNY W WARSZAWIE

STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY
Za zgodność z oryginałem
Monika Olszewska
Sekretarz

Sygn. akt III AUz 647/19

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2019 r. Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 177 § 1 pkt 3^1 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie o sygn. akt XIII 1U 4567/18 z odwołania [redacted] od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie o ponownym ustaleniu wysokości emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej, wydanych na podstawie art. 15c i art. 22a w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.).

W uzasadnieniu powyższego postanowienia Sąd I instancji podniósł, że zaskarżone decyzje o ponownym ustaleniu wysokości świadczeń pieniężnych z zaopatrzenia emerytalnego zostały wydane na podstawie art. 13 i nast. ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 ze zm., aktualnie jednolity tekst: Dz. U. z 2019 r. poz. 288, dalej jako: ustawa zaopatrzeniowa) w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2270). Postanowieniem z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. XIII 1U 326/18 Sąd Okręgowy w Warszawie wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym dotyczącym zgodności z Konstytucją zastosowanych w zaskarżonych

decyzjach przepisów prawnych. Sąd I instancji przywołał treść powyższego pytania prawnego i zaznaczył, że postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym zostało oznaczone sygn. akt P 4/18. Postępowanie to dotyczy odwołania od decyzji w sprawie obniżenia świadczenia przez organ emerytalny w oparciu o powołaną wyżej ustawę w brzmieniu nadanym nowelą z dnia 16 grudnia 2016 r.

Sąd I instancji zważył, że przewidziana w art. 177 § 1 pkt 3^1 k.p.c. dopuszczalność zawieszenia postępowania uwarunkowana jest zainicjowaniem postępowania przed właściwym Trybunałem – również, gdy z pytaniem prawnym wystąpił inny sąd, zależnością rozstrzygnięcia sprawy cywilnej od wyniku tego postępowania – w szczególności, gdy rozstrzygnięcie Trybunału jest niezbędne do orzeczenia w tej sprawie oraz celowością decyzji o wstrzymaniu biegu toczącego się postępowania – zwłaszcza, gdy przedmiotem rozstrzygnięcia Trybunału są kwestie dotyczące podstawy prawnej przyszłego rozstrzygnięcia w sprawie zawieszanej.

Sąd Okręgowy wskazał, że zawieszenie postępowania ma w takim przypadku charakter fakultatywny, uznając jednak, że pomiędzy sprawą XIII 1U 326/16, zawisłą aktualnie przed Trybunałem Konstytucyjnym, a sprawą niniejszą zachodzi opisana wyżej zależność, gdyż sprawy te dotyczą analogicznego roszczenia i w obu sprawach powstała wątpliwość co do konstytucyjności przepisów ustawy stanowiącej podstawę prawną obniżenia świadczeń, którą to kwestię rozstrzygnie Trybunał, tę zgodność badając. Przy tym ewentualna sprzeczność przepisów wprowadzonych nowelizacją ustawy zaopatrzeniowej z dnia 16 grudnia 2016 r. z normami konstytucyjnymi nie ma charakteru oczywistego, co wyklucza odmowę ich stosowania jako niekonstytucyjnych przez sąd, zwłaszcza że taka kontrola ograniczałaby się do spraw rozpoznawanych indywidualnie. Sąd I instancji wskazał dalej, że pytanie prawne obejmuje kwestie sposobu i trybu uchwalenia zaskarżonych przepisów, stąd rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego ma dla toczących się

postępowań znaczenie fundamentalne, bowiem stwierdzenie nieprawidłowości w zakresie uchwalania powołanych regulacji uchyli konieczność prowadzenia postępowania dowodowego, określając kierunek procedowania w tego rodzaju sprawach.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wystąpienie z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. akt XIII 1U 326/18 o zbadanie zgodności z Konstytucją zastosowanych przez organ emerytalny przepisów prawa materialnego uzasadniało zawieszenie niniejszego postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 3^1 k.p.c.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodziła się strona odwołująca się, która, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że mimo znacznego upływu czasu (blisko dwa lata) od skierowania przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie sygn. XIII 1 U 326/18 pytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego – brak jest publicznej informacji, że w przedmiotowej sprawie, której nadano sygnaturę P 4/18, został wyznaczony termin rozprawy lub podjęte zostały inne czynności, pozwalające uznać, że sprawa zostanie załatwiona w niedługim czasie, w przewidzianym prawem trybie.

Bezsporne jest, że odwołujący się jest osobą w starszym wieku, a sprawa tocząca się przed Sądem Okręgowym, w której aktualnie postępowanie pozostaje zawieszone na podstawie art. 177 § 1 pkt 3^1 k.p.c. od dnia 27 czerwca 2019 r., jest dla niego sprawą ważką, gdyż dotyczy wysokości jego świadczeń, które są źródłem jego utrzymania. Z dokumentów akt emerytalnych złożonych przez Dyrektora ZER MSW wynika, że wysokość świadczeń skarżącego

(do wypłaty) została znacznie obniżona na mocy zaskarżonych (nieprawomocnych) decyzji z dnia 11 lipca 2017 r.

Zgodnie z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284) każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą. Należy podkreślić, że zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka rozsądna długość trwania postępowania musi być oceniona w świetle szczególnych okoliczności sprawy i z uwzględnieniem kryteriów ustalonych w orzecznictwie Trybunału, w szczególności stopnia skomplikowania sprawy, postępowania skarżącego i właściwych władz oraz wagi postępowania dla skarżącego. Art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności nakłada na umawiające się państwa obowiązek zorganizowania ich systemów sądowych w taki sposób, aby sądy mogły spełnić wszystkie wymogi, w tym obowiązek rozpatrywania spraw w rozsądnym terminie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, utrzymywanie w sprawie „stanu zawieszenia" w istocie odbiera stronie skarżącej na czas nieokreślony konstytucyjnie gwarantowane prawo do sądu. Należy przy tym podkreślić, że strona odwołująca się jest osobą w podeszłym wieku i ma prawo oczekiwać od Państwa zapewnienia jej jak najszybszego rozpoznania sprawy przez Sąd, sprawy dla niej istotnej życiowo – o wysokość świadczenia emerytalnego. Należy w tym miejscu zauważyć, że sprawa o sygn. P 4/18 może oczekiwać w Trybunale Konstytucyjnym na rozpoznanie przez kolejne lata, co dla strony skarżącej może oznaczać, biorąc pod uwagę dwuinstancyjność postępowania przed sądem powszechnym (i ograniczoną właściwość miejscową Sądu w tego rodzaju sprawach na podstawie art. 461 § 2^1 k.p.c.), że może ona nie doczekać prawomocnego rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, zwłaszcza w sytuacji dalszego utrzymania zawieszenia postępowania.

Z tych wszystkich względów, zdaniem Sądu Apelacyjnego, zażalenie zasługuje na uwzględnienie. W ramach sądowego stosowania prawa na sądzie spoczywa obowiązek dokonania wykładni w zgodzie z Konstytucją RP (art. 8 ust. 2 Konstytucji). Wykładnia ustaw w zgodzie z Konstytucją RP jest najczęstszą formą stosowania Konstytucji RP przez sądy. „Formą bezpośredniego stosowania konstytucji jest współstosowanie interpretacyjne ustawy zasadniczej, a następuje ono gdy organ stosujący prawo ustala jego normę biorąc pod uwagę zarówno normę ustawową, jak i odpowiednią normę konstytucji (technika wykładni ustaw w zgodzie z Konstytucją). Przepisy ustawy zasadniczej dostarczają wskazówek pozwalających na właściwą wykładnię ustawy i innych aktów prawa powszechnie obowiązującego, ich zakresu stosowania, a także zakresu ich obowiązywania" (wyrok NSA z dnia 1 marca 2006 r., II OSK 293/05, Legalis). Sąd Apelacyjny ponadto zauważa, że z reguły kolizyjnej zawartej w art. 91 ust. 2 Konstytucji RP wynika nakaz dokonania takiej wykładni przepisu ustawowego, która da się pogodzić również z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i wyznaczonymi nimi standardami.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny z mocy art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. postanowił, jak w sentencji.

Sędziowie:

[redacted]

Przewodniczący:

[redacted]

SĄD APELACYJNY W WARSZAWIE

STARSZY SEKRETARZ SĄDOWY
Za zgodność z oryginałem
Monika [illegible] Sekretarz